

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1010 ²	Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου Πέμπτη 23 Ὀκτωβρίου 2014 (2003)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Βίος καὶ ἔργα ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, 23 Ὀκτωβρίου, ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰακώβου. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα **Ἰάκωβος** δὲν τὸ φέρει μόνο ὁ ἅγιος πού ἐορτάζουμε σήμερα. Ἄν ἀνοίξουμε τὰ συναξάρια, δηλαδή τοὺς βίους τῶν ἁγίων, θὰ δοῦμε ὅτι μὲ τὸ ὄνομα Ἰάκωβος φέρονται - ὀνομάζονται δεκαεννέα (19) ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας! Αὐτοὶ ἔζησαν σὲ διάφορες ἐποχές καὶ σὲ διάφορες χῶρες. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ἀσκηταί, ἄλλοι ἔζησαν μέσ' στὶς πολιτεῖες ὡς ἱερεῖς καὶ ἐπίσκοποι, καὶ ἄλλοι ἦταν μάρτυρες καὶ ὁμολογηταί.

Ὅπως στὸν φυσικὸ οὐρανὸ ὑπάρχουν ἀστερισμοί, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι Ἰάκωβοι εἶνε ἓνας ἀστερισμὸς στὸν πνευματικὸ οὐρανὸ τῆς Ἐκκλησίας. Γιατὶ **κάθε ἅγιος εἶνε ἓνα ἀστέρι**. Κι ὅπως λάμπουν τ' ἀστέρια, ἔτσι λάμπουν καὶ οἱ ἅγιοι. Λάμπουν μὲ τὴ διδασκαλία τους, μὲ τὰ θαύματά τους, μὲ τὸν ἅγιο βίον τους, μὲ τὶς προφητεῖες τους, μὲ τὸ μαρτυρικὸ τέλος τους.

Κι ὅπως ἀστέρι ἀπὸ ἀστέρι διαφέρει, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι διαφέρουν μεταξύ τους. Καὶ ἀνάμεσα στοὺς δεκαεννέα ἁγίους πού φέρουν τὸ ὄνομα Ἰάκωβος, **δύο λάμπουν** ὡς ἀστέρια πρώτου μεγέθους· ὁ ἓνας εἶνε ὁ Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀποστόλους· καὶ ὁ ἄλλος εἶνε αὐτὸς πού τιμοῦμε σήμερα.

Ὁ σημερινὸς ἅγιος Ἰάκωβος, ἀγαπητοί μου, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὁμωνύμους του, ὀνομάζεται **ἀδελφόθεος**, ἀδελφὸς δηλαδή τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἡ λέξι σκανδαλίζει πολλοὺς καὶ διερωτῶνται: Γιατὶ ὀνομάζεται **ἀδελφόθεος**; **εἶχε ὁ Χριστὸς ἄλλα ἀδέρφια**;

Ὅχι· κατὰ σάρκα δὲν εἶχε. Διότι ὁ Χριστὸς ὁ Κύριός μας δὲν γεννήθηκε ὅπως γεννηθήκαμε ὅλοι ἐμεῖς, κατὰ φυσικὸ τρόπο· γεννήθηκε κατὰ τρόπο ὑπερφυσικό· γεννήθηκε «ἐκ Πνεύματος ἁγίου» (Ματθ. 1,20) καὶ ἀπὸ τὰ καθαρῶ-

τατα σπλάχνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. **Ἡ Παναγία ὑπήρξε** παρθένος· παρθένος προτοῦ νὰ γεννήσῃ, παρθένος ὅταν γέννησε, παρθένος μετὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ. Δηλαδή, **ἀειπαρθένος**· καὶ γι' αὐτὸ ἐμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι τὴν ὀνομάζουμε «ἀειπαρθένο».

Μὰ τότε πῶς ὁ Ἰάκωβος ὀνομάζεται **ἀδελφόθεος**; Ὄνομάζεται ἔτσι διότι, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δίκαιος Ἰωσήφ, ὁ μνηστήρας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἶχε προηγουμένως ἄλλη σύζυγο, ἡ ὁποία πέθανε. Ἀπὸ ἐκείνην εἶχε ἀποκτήσει παιδιὰ. **Στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων** τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἐθεωροῦντο **ἀδέρφια τοῦ Ἰησοῦ**. Τέσσερα παιδιὰ του ἦταν ἀγόρια, ἓνα δὲ ἀπὸ αὐτὰ ὠνομαζόταν Ἰάκωβος, καὶ ἔτσι πῆρε τὸ ἐπίθετο **ἀδελφόθεος**.

Τὰ ἀδέρφια τοῦ Χριστοῦ στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν πίστευαν. Ὅταν ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, τότε πίστεψαν κι αὐτοί, **πίστεψε καὶ ὁ Ἰάκωβος**. Ὁ Ἰάκωβος ὅμως διακρίθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἀγαποῦσε τὴ νηστεία. Ἀγαποῦσε τὴν προσευχή· προσευχόταν μέρα - νύχτα, ἀδιαλείπτως. Ἐκανε δὲ καὶ γονυκλισίες τόσο πολλές, ὥστε τὰ γόνατά του εἶχαν γίνει σὰν τῆς καμήλας.

Ἦταν πιστὸς καὶ ἀγαπητὸς στὴν Ἐκκλησία. Τὸν ἀναγνώριζαν ὅλοι. Ἔτσι ἔγινε καὶ **πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων**.

Ἄλλ' ὅπως πάντοτε μία δρᾶσι προκαλεῖ ἀντίδρασι, ἔτσι καὶ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος μισήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὠδήγησαν στὸ δικαστήριον. Κι ὅπως δίκασαν οἱ Ἑβραῖοι τὸ Χριστὸ καὶ τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανο, ἔτσι δίκασαν καὶ τὸν ἅγιο Ἰάκωβο. Τὸν κατεδίκασαν σὲ θάνατο, καὶ πέθανε μαρτυρικά. Τὸν ὠδήγησαν στὸ πτερύγιον τοῦ ναοῦ, δηλαδή στὸ ἄκρον τῆς στέγης, κι ἀπὸ ἐκεῖ τὸν ἔβρισαν κάτω. Καὶ ἐνῶ ἦταν ἀκόμη ζωντανός, **τὸν θανάτωσαν** κτυπώντας τον μ' ἓνα ξύλον. Προτοῦ νὰ ξεψυχήσῃ παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ συγχωρήσῃ τοὺς δημίους του.

Αὐτὸς εἶνε μὲ λίγα λόγια ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. Ἀπὸ τότε ποὺ ἐξή- σε πέρασαν αἰῶνες. Καὶ ὁμως τὸ ὄνομά του μέ- νει ἀλησμόνητο. «*Εἶς μνημόσυνον αἰώνιον ἔ- σται δίκαιος*» (Ψαλμ. 111,6· κοινῶν. θ. Λειτουργ.). Τὸν θυμᾶται ὁ λαός, καὶ **ζῆ ὁ ἅγιος Ἰακώβος μέσα στὴ συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας**. Πῶς ζῆ; Ζῆ μὲ τὴ Λειτουργία του. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ὑπῆρχαν καὶ ἄλλες λειτουργίες. Ἡ πρώτη, ἡ πιὸ ἀρχαία, ἦταν ἡ Λειτουργία ποὺ ἔκανε ὁ ἅγιος Ἰακώβος ὁ ἀ- δελφόθεος. Εἶνε ἓνα ἀριστούργημα, μὲ βα- θειᾶς καὶ πυκνᾶς ἔννοιες. Ἡ θεία Λειτουργία αὐτὴ τελεῖται σήμερα μὲ μεγαλοπρέπεια στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου προΐσταται ὁ ἴδιος ὁ πα- τριάρχης, καθὼς καὶ ἄλλοι.

Τὴ **Λειτουργία αὐτὴ τοῦ Ἰακώβου** ἤρθε ὕ- στερα ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ τὴ συντόμευσε. Καὶ μετὰ ἤρθε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστο-μος καὶ συντόμευσε καὶ αὐτὴν «*διὰ τὴν ἀσθε- νειαν τῶν ἀκουόντων*», ὅπως λέει ὁ ἅγιος Νι- κόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Πάει πιά ἐκεῖνη ἡ ἐπο- χὴ ποὺ οἱ Χριστιανοὶ κάθονταν ἐπὶ ὧρες μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ παρακολουθοῦσαν τὴ λα- τρεία. Τώρα ὅλοι εἶνε βιαστικοί, νευρικοί. Δὲν δεῖχνουν προσοχὴ καὶ δὲν καταλαβαίνουν. Ὅ- πως μπαίνουν, ἔτσι βγαίνουν. Πρέπει νὰ ἐπα- νέλθουμε σὲ μιὰ ἀπλότητα λατρείας, ποὺ ὁ λαὸς ν' ἀκούη λίγα καθαρὰ πράγματα καὶ νὰ ὠφεληθῆται. Ἔνας λόγος ποὺ σήμερα ὁ κόσμος δὲν ἐκκλησιάζεται, εἶνε κι αὐτός. Εἶνε ἓνα πρόβλημα, ποὺ δὲν θὰ τὸ λύσουμε ἐμεῖς ἐδῶ, οὔτε κάτω στὴν Ἀθήνα· ἂν μπορῆ, θὰ τὸ λύση μιὰ οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ξέρετε πῶς γινόταν; Μαζεύονταν οἱ Χριστιανοί, κάθονταν καὶ διά- βαζαν ψαλμούς, τὸν ἀπόστολο, τὸ εὐαγγέλιο· ἔλεγε μερικὰ ἀπλᾶ λόγια ὁ ἱερεὺς· κοινωνοῦ- σαν ὅλοι· βοηθοῦσαν τοὺς φτωχοὺς καὶ δυσ- τυχημένους. Εἶχαν μιὰ **ἀπλὴ λατρεία καὶ ζωὴ**. Ἐκεῖ πρέπει νὰ ἐπανεέλθουμε. Αὐτὴ ἡ πολυτέ- λεια, ποὺ ὑπάρχει τώρα, δὲν ἀρμόζει. Τὰ ψαλ- λόμενα δὲν τὰ καταλαβαίνουν οὔτε οἱ ψαλτά- δες οὔτε οἱ παπᾶδες. Ὅλοι ἔχουμε ξεφύγει. Ἡ πρᾶξις τῆς συντομεύσεως τῆς Λειτουργίας τοῦ ἁγίου Ἰακώβου δείχνει βέβαια, ὅτι ἡ Ἐκ- κλησία μας ἔχει δικαίωμα νὰ τροποποιῆ. Ὅχι ὁμως ἓνας ἐπίσκοπος, ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι σὲ μιὰ οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Γιατὶ ἂν κάνουμε ὁ καθένας κάτι μόνος μας, θὰ γίνη σχίσμα. Νά πῶς παρουσιαστήκανε οἱ παλαιοημερολογί- ται· διότι ἀλλάξαμε τὸ ἡμερολόγιο. Ἔτσι, ἅμα τυχὸν πειράξουμε καὶ τὴ θεία Λειτουργία, θὰ ἔχουμε νέο σχίσμα.

Ζῆ, λοιπόν, ὁ ἅγιος Ἰακώβος μὲ τὴ θεία Λει-

τουργία του. Ζῆ ἀκόμα καὶ μὲ ἓνα ἀριστούρ- γημα ποὺ ἔχει κάνει. Εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ 27 βι- βλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, **ἡ καθολικὴ Ἐπι- στολὴ Ἰακώβου**. Εἶνε θεόπνευστη! **Μερικὰ δεί- γματα** ἀπὸ τὸ περιεχόμενό της· ♦ Θέλεις νὰ δῆς ποιὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τῆς καθαρᾶς θρη- σκείας; Εἶνε αὐτὸς ποὺ πάει στὴν ἐκκλησία, προσεύχεται, ἀνάβει κεριά, κάνει μετάνοιες; Εἶνε κι αὐτός. Ἀλλὰ τί λέει ὁ ἀπόστολος Ἰά- κωβος; Ὅτι «*θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέ- πτεσθαι ὄρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ- τῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου*» (Ἰακ. 1,27). ♦ Ἐσὺ ὁ ἄλλος, ποὺ ἐτοιμάζεσαι στὸ δι- καστήριο καὶ νὰ βάλῃς τὸ χέρι σου ἐπάνω στὸ Εὐαγγέλιο καὶ νὰ ὀρκισθῆς, διάβασε προηγου- μένως τὴν Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου. Τί θὰ δῆς· ὅτι ἀπαγορεύεται ὁ ὄρκος (βλ. ἔ.ἀ. 5,12)· συμφωνεῖ ὁ Ἰακώβος μὲ τὸ Χριστό (βλ. Ματθ. 5,34-37). ♦ Σὺ ὁ πλούσι- ος, λέει, μὴν ὑπερηφανεύεσαι· τὰ χρήματά σου νὰ τὰ διαθέτῃς γιὰ τοὺς φτωχοὺς (βλ. Ἰακ. 5,1-6). ♦ Σὺ ποὺ εἶσαι ἄρρωστος, σὺ ποὺ βασανίζε-σαι, σὺ ποὺ διαβάλλεσαι, σὺ ποὺ συκοφαντεῖ-σαι, σὺ ποὺ ἀδικεῖσαι στὸν κόσμον αὐτόν, ἔχε ὑπομονή (βλ. Ἰακ. 5,7-11). ♦ Σὺ ποὺ ἀφήνεις τὴ γλῶσσα σου ἐλεύθερη, πρόσεξε· ἡ γλῶσσα «*κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει*» (βλ. Ἰακ. 3,1-12)...

Σήμερα, στὴν ἐορτὴ του, θὰ χαρῆ ὁ ἅγιος Ἰακώβος, ἐὰν ἀνοίξετε τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ **διαβάσετε τὴν Ἐπιστολὴ του**. Σὰς βάζω λοι- πὸν κανόνα νὰ τὸ κάνετε. Πρέπει νὰ γίνουμε Χριστιανοί. Ὅχι ἀπλῶς ν' ἀνάβουμε κεριά, νὰ κάνουμε τὸ σταυρό σας· ἀλλὰ νὰ γίνουμε πραγματικὰ Χριστιανοί. Ἔχουν τὴ συνήθεια μερικοί, νὰ διαβάζουν τὴ λεγομένη Ἁγία Ἐπι- στολή. Δὲν εἶνε ὁμως αὐτὴ θεόπνευστη. Τί εἶνε ἡ Ἁγία Ἐπιστολή; ἓνα χαλικάκι. Ἐνῶ ἡ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου εἶνε τὸ διαμάντι.

* * *

Σήμερα, λοιπόν, ποὺ ἐορτάζουμε τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, συνιστῶ σὲ ὅλους καὶ **τὸ βάζω ὡς κανόνα**, –τέτοιους κανόνες ἔπρεπε νὰ βάζουν οἱ πνευματικοί–, νὰ διαβάζουν τὴν Ἐπιστολὴ του καὶ ὅλη τὴν ἁγία Γραφή. Γιατὶ ἂν ὑπάρχη ἓνας λαὸς ποὺ δὲν γνωρίζει τὴν ἁ- γία Γραφή, εἶνε ὁ Ἑλληνικός. Λοιπόν, συνιστῶ σὲ ὅλους σας νὰ πᾶτε στὸ σπίτι καὶ ν' ἀνοίξε- τε τὴν Καινὴ Διαθήκη σας, νὰ βρῆτε τὴν Ἐπι- στολὴ τοῦ Ἰακώβου καὶ νὰ τὴ διαβάσετε καὶ μιὰ καὶ δυὸ φορές. Πολὺ θὰ ὠφεληθῆτε.

Εἶθε ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰα- κώβου τοῦ ἀδελφοθέου, νὰ ἐλεήσῃ καὶ σῶσῃ ὅλους μας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**